

پنجشنبه 5 تیر 1399 - 3 ذیقعده 1441 - 25 ژوئن 2020

رحلت فقیه و فیلسوف بزرگوار آیت الله "میرزا احمد آشتیانی" (1354 ش)

رحلت فقیه و فیلسوف بزرگوار آیت الله "میرزا احمد آشتیانی" (1354 ش)، فقیه آیت الله میرزا احمد آشتیانی، فقیه و فیلسوف شیعی، کوچک‌ترین فرزند میرزا حسن مجتهد آشتیانی، فقیه سرشناس روزگار ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه قاجار، در حدود سال 1261 ش (1300 ق) در تهران به دنیا آمد. وی پس از تحصیل علوم مقدماتی، چندی به درس فقه و اصول پدر خویش حاضر گشت و پس از رحلت او، در حوزه درس استادان دیگری چون شیخ مسیح طالقانی و سید عبدالکریم لاهیجی حضور یافت. ایشان همچنین پس از مدتی حکمت مشاء، حکمت متعالیه، عرفان نظری، طب و ریاضیات و نجوم را آموخت و به مقاطع بالای علمی رسید. آیت الله آشتیانی در چهل سالگی رهسپار نجف گشت و افزون بر کسب فیض از محضر استادانی چون میرزای نایینی و آقاضیاءالدین عراقی، خود نیز مجلس درس فلسفه دایر ساخت. ایشان پس از اقامت ده ساله در نجف، به ایران باز گشت و بقیه عمر را در تهران به تدریس فقه و اصول و علوم عقلی، تالیف کتاب و ارشاد مردم گذراند. این عالم ربانی علاوه بر احاطه بر علوم عقلی و نقلی، در طب قدیم و دانش ریاضی نیز دست داشت و خط را به نیکویی می‌نوشت. وی عارفی خوش خلق، متواضع، سلیم النفس، متعبد و پارسا بود. از میرزا احمد آشتیانی آثار متعددی به جای مانده است که نامه رهبران، لوازم الحقایق، مقالات احمدیه و کلمه الطیبه و نیز بیش از سی حاشیه و شرح بر اکثر کتب مهم فقه و اصول و فلسفه و حکمت و عرفان، از آن جمله‌اند. سرانجام این عالم ربانی در 5 تیر ماه 1354 ش برابر با 15 جمادی الثانی 1395 ق در نود و پنج سالگی در تهران درگذشت و در صحن حرم حضرت عبدالعظیم (ع) در ری به خاک سپرده شد. میرزا احمد آشتیانی به هنگام وفات، متصدی مدرسه علمیه مروی، بزرگ‌ترین حوزه علمیه تهران بود.

رحلت استاد کبیر "آیت الله سید محمد فشارکی" فقیه محقق و عالم امامی (1316 ق) سید محمد بن امیر سید قاسم طباطبایی فشارکی اصفهانی، از بزرگان علمای شیعه در اوایل قرن چهاردهم هجری و از شاگردان میرزای شیرازی است. او در همان زمان، مرجع تدریس افاضل بسیاری در سامرا بود. پس از وفات استاد، راهی نجف اشرف گردید و حوزه‌ی درس وی نیز در آن سامان برپا شد. میرزای نایینی و حاج شیخ عبدالکریم حائری و دیگر بزرگان از شاگردان ایشان هستند. مراتب علم و فضل آیت الله فشارکی به اندازه‌ی آن است که در کلمات برخی از بزرگان به "استاد کبیر" معروف می‌باشد. علی‌رغم فراهم بودن شرایط لازم جهت دست گرفتن ریاست علمی و مرجع دینی، به این امور اعتنایی نکرد و تنها به تدریس و تالیف پرداخت. إصالة البرائة، الاغتسال و الفروع المَحْمَدیة از آثار اوست. مدفن این عالم بزرگ در نجف واقع شده است.

آغاز سفر اولین کشتی مسافربری بخار از امریکا (1816 م) نخستین کشتی بخار جهان پیروسکاف (Pyroscaphe) نام داشت که توسط Claude de Jouffroy فرانسوی ساخته شد و در 15 ژوئیه 1783 میلادی در رودخانه سون نزدیک شهر لیون به حرکت درآمد. این کشتی ۴۵ متر درازا و ۱۸۲ تن وزن داشت و دارای دو چرخ بود که پس از ۱۵ دقیقه حرکت دچار مشکل شد و نتوانست در این زمینه موفق باشد.

اختراع اولین میکروسکوپ الکترونی در امریکا (1940 م) میکروسکوپ الکترونی نوعی میکروسکوپ مرکب است. اولین میکروسکوپ مرکب، احتمالاً در سالهای ۱۶۰۰ میلادی توسط دو نفر هلندی به نام هانس و زاکاریاسن ساخته شد. در سال ۱۸۷۳ ارنست آبه ثابت کرد که برای تشخیص دقیق دو ذره نزدیک به هم، طول موج نور نباید بیشتر از دو برابر فاصله دو ذره از یکدیگر باشد. در سال ۱۹۳۹ اولین میکروسکوپ الکترونی ساخته شد. قوی‌ترین میکروسکوپ الکترونی قوی‌ترین میکروسکوپ الکترونی دنیا با نام پیکو در سال ۲۰۰۹ در مدرسه عالی فنی آخن در آلمان ساخته شده و توان نمایش ذراتی به اندازه ۵۰ پیکومتر (پنج صدم نانومتر) و تصاویری از اجزای اتم و حرکت اتم‌ها را دارد. این میکروسکوپ دو برابر دقیق‌تر از میکروسکوپی است که سال قبل در دانشگاه برکلی ساخته شده بود.